

Werknemers Pensioen Lange
Staatsobligatiefonds
Halfjaarverslag

2017

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders

Algemene informatie Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Kantooradres Fonds

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht
Website: www.asrvermogensbeheer.nl
Handelsregister KvK Utrecht nummer 30227237

Directie Beheerder

Dhr. J.J.M. de Wit
Dhr. M.R. Lavooi

Juridisch eigenaar beleggingen

Stichting ASR Bewaarder
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Directie Stichting ASR Bewaarder

Dhr. O.C.G. Dries
Mevr. L. van der Spek

Administrateur

ASR Nederland N.V.
Afdeling a.s.r. Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

Bewaarder (custodian)

ABN AMRO Bank N.V.
Gustav Mahlerlaan 10
1082 PP Amsterdam

Accountant

Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Juridisch adviseur van de Beheerder

De Brauw Blackstone Westbroek N.V.
Burgerweeshuispad 301
1076 HR Amsterdam

Datum van oprichting

30 september 2013

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	4
Profielchets	4
Verslag van de beheerder.....	8
Ontwikkelingen op de financiële markten	13
In Control statement.....	16
Halfjaarrekening 2017	18
Balans	19
Winst- en verliesrekening.....	19
Kasstroomoverzicht	20
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening	25
Overige gegevens	31
Bijlage	32

Bestuursverslag

Profielchets

Algemeen

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds of WPLS) wordt aangeboden in pensioenregelingen op basis van een beschikbare premie, mogelijk in combinatie met een belegging in een goed gespreid mixfonds. Door het Fonds wordt meer zekerheid over de hoogte van de uiteindelijke pensioenuitkering nagestreefd. Op de pensioendatum koopt een deelnemer uitkeringen aan voor ouderdomspensioen (en eventueel partnerpensioen). De prijs voor deze uitkeringen is afhankelijk van de markttrente die op dat moment geldt.

Het Fonds is uitgezonderd van het opstellen van een prospectus, zoals bedoeld in de Wft. Echter is er wel een Informatiememorandum beschikbaar die waardevolle informatie voor potentiële Polishouders bevat. Het dient ten behoeve van de informatievoorziening richting de consument en is gebaseerd op zelfregulering door de verzekeringsbranche, gestimuleerd door het Verbond van Verzekeraars.

Door middel van een verzekeringsproduct, hier het Werknemers Pensioen (een beschikbare premiereregeling) van De Amersfoortse, kan worden belegd in het fonds:

Het Fonds

Manager

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLS)

De heer M. (Marèn) Klap

Structuur van het Fonds

Het Fonds is op 30 september 2013 opgericht en is een in Nederland gevestigd besloten fonds voor gemene rekening met een open-end karakter met opstartkapitaal (€ 15 mln) van ASR Levensverzekering N.V. om het fonds voldoende omvang te geven. In januari 2014 werden de eerste polishoudergelden belegd in het Fonds.

Het open-end karakter heeft betrekking op de mogelijkheid die het Fonds biedt elke handelsdag middelen te storten en te onttrekken. De Participanten in het Fonds zijn uitsluitend gerechtigd tot een evenredig deel van het Fonds in de verhouding van het aantal Participaties, waarmee zij in het Fonds deelnemen.

De Participaties worden voornamelijk niet aan enige effectenbeurs genoteerd.

Beleggingsfilosofie van het Fonds

De doelstelling van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds is het bieden van een goed gespreide portefeuille staatsobligaties met een lange resterende looptijd en met een beperkt kredietrisico.

Het beleid van het Fonds is erop gericht om op langere termijn een totaalrendement te behalen dat vergelijkbaar is met dat van de benchmark (vergelijkingsmaatstaf). De benchmark van het Fonds is een combinatie van indices, gebaseerd op de BoA/ML EMU AAA Direct Government indices en bestaat uit mandjes staatsobligaties waarmee de gemiddelde looptijd van de beleggingen van het Fonds aansluit bij de looptijd van de pensioeninkoop-verplichting van de participant. Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen met in het algemeen een hogere rentegevoeligheid, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS).

Beheerder en Juridisch Eigenaar

Het Fonds heeft een Beheerder en een Juridisch Eigenaar. De Beheerder van het Fonds is ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. Zij beschikt over een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hierna 'AFM') verleende vergunning (artikel 2:65 en 2:67 Wft). Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a onder g Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staan van de AFM. Dientengevolge zijn de verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht niet van toepassing op de Beheerder voor zover WPLS betreft.

De Juridisch Eigenaar van het Fonds is Stichting ASR Bewaarder. De Juridisch Eigenaar is opgericht op 17 juni 1996 en is een stichting in concernverband van ASR Nederland. De Juridisch Eigenaar is statutair gevestigd te Utrecht en ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41135730. Hoewel ten aanzien van het Fonds de regels uit de Wet op het financieel toezicht niet toepasselijk zijn, kent de Bewaarder een statutair beperkt doel in de zin van artikel 4:37j Wft. De taken van de Juridisch Eigenaar zijn beperkt tot het optreden als juridisch eigenaar van (juridisch gerechtigd tot) alle activa die tot het Fonds behoren, alsmede het administreren en bewaren van deze activa. Verplichtingen die deel uitmaken of deel gaan uitmaken van het Fonds worden aangegaan op naam van de Juridisch Eigenaar.

Risico's bij het deelnemen in Fondsen

Beleggen impliceert het aangaan van transacties in financiële instrumenten. Aan het beleggen in het onderhavige fonds en aan het gebruik van financiële instrumenten zijn risico's verbonden. De belangrijkste risicocategorieën, verbonden met transacties in financiële instrumenten, worden benoemd in het (half)jaarverslag en zijn tevens in hoofdstuk 4 van het informatiememorandum opgenomen.

Risicomanagement

Het beheersen van risico's is verbonden aan het risicoprofiel van het Fonds. Het risicoprofiel dient altijd in samenhang gezien te worden met de kansen, zoals deze tot uitdrukking komen in de rendementen. Daarom is niet zozeer het zoveel mogelijk inperken van risico's als wel het streven naar een optimale verhouding tussen rendement en risico binnen acceptabele limieten het uitgangspunt.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., de Beheerder, bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen.

Dergelijke richtlijnen zijn onder meer opgesteld ten aanzien van de mate van spreiding van de portefeuille, de kredietwaardigheid van debiteuren waarmee zaken wordt gedaan en de liquiditeit van beleggingen. Zo zal een brede en goede spreiding van de beleggingen naar verwachting een dempend effect hebben op onderkende prijsrisico's, terwijl selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking de mogelijkheid scheppen om kredietrisico's te beheersen. Liquiditeitsrisico's kunnen worden beperkt door hoofdzakelijk in courante, beursgenoteerde effecten te beleggen. Door gebruik te maken van afgeleide financiële instrumenten is het mogelijk om prijsrisico's zoals valuta- en renterisico's af te dekken of te sturen. Tevens bieden deze instrumenten mogelijkheden tot efficiënt portefeuillebeheer bijvoorbeeld bij anticipatie op in- en uitstroom. Bij het gebruik van derivaten wordt ervoor zorg gedragen dat de markt exposure van de portefeuille in lijn is met hetgeen bereikt zou kunnen worden zonder gebruik te maken van derivaten. Daarnaast zullen derivaten zodanig worden gebruikt dat de portefeuille als geheel binnen de beleggingsrestricties blijft. De bedrijfsvoering van de beheerder, voor zover die van toepassing is op de activiteiten van de beleggingsinstelling, is mede gericht op het beheersen van operationele risico's.

De Beheerder heeft (een deel van de) activiteiten uitbesteed aan de afdeling a.s.r. Group Asset Management (voorheen a.s.r. Financial Markets) middels een uitbestedingsovereenkomst. De Beheerder heeft in het kader van risicobeheer beoordeeld en vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management voor het jaar 2016 voor haar (beleggings)processen een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen.

Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats (ANB directievergadering) waarin de directie notie neemt van de gang van zaken. De afdeling Risk monitort dagelijks of de verschillende portefeuilles voldoen aan de afgegeven mandaten en rapporteert dit ook in de zogeheten limietenrapportage. Deze limietenrapportage wordt ook besproken met de directie van ANB in de ANB directievergadering. In het periodieke overleg van de afdeling Fondsmanagement worden naast de externe factsheets ook de transactieoverzichten goedgekeurd.

Fund governance en beleid inzake belangenconflicten (gedragscode DUFAS)

Om voor de Participanten waarborgen te scheppen voor een beheerste en integere uitoefening van het beheer van het Fonds en zorgvuldige dienstverlening zoals bedoeld in de Wft sluit de Beheerder aan bij de gedragscode die is opgesteld door de brancheorganisatie DUFAS (Dutch Fund and Asset Management Association). Deze gedragscode behelst de vastlegging van good practices op het gebied van fund governance en biedt nadere richtlijnen voor de organisatorische opzet en de werkwijze van beheerders van beleggingsinstellingen met als doel dat de beheerder handelt in het belang van de deelnemers in zijn beleggingsinstellingen en zijn organisatie zo inricht dat belangenconflicten worden tegengegaan.

Een belangrijk onderdeel van fund governance is het hebben van een Raad van Toezicht of entiteit die voldoen de onafhankelijk is van de beheerder en die de rol van toezichthouder met betrekking tot het beheer van de beleggingsinstellingen door de beheerder vervult. Deze toezichthouder heeft de taak om te controleren of de beheerder zijn verplichting om te handelen in het belang van de deelnemers in zijn beleggingsinstellingen naleeft.

De Beheerder heeft zijn “principles of fund governance” neergelegd in een Fund Governance Code. Daarnaast heeft de Beheerder voor al zijn werkzaamheden een beleid inzake belangenconflicten opgesteld. Uitgangspunten van het beleid zijn het voorkomen en het beheersen van belangenconflicten die in het nadeel kunnen zijn van cliënten van de Beheerder en het gelijk en rechtvaardig behandelen van cliënten.

Het beleid inzake belangenconflicten is beschikbaar op de Website.

Vergadering van Participanten

Vergaderingen van Participanten worden gehouden indien de Beheerder dit in het belang van de Participanten acht. Het recht om vergaderingen van Participanten bijeen te roepen komt niet toe aan individuele of groepen Participanten. Een Participatie geeft recht op het uitbrengen van één stem. Delen van Participaties geven geen stemrecht.

Stembeleid

Conform de Nederlandse Corporate Governance Code en het a.s.r. Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid is een stembeleid ontwikkeld op basis waarvan a.s.r. haar rol als institutionele belegger invult op aandeelhoudersvergaderingen. Dit stembeleid wordt toegepast op alle intern beheerde en beursgenoteerde aandelen van ondernemingen. De stemverantwoording geeft volledig inzicht in de uitoefening van het stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen.

a.s.r. gelooft in engagement via een constructieve dialoog met de bedrijven waarin zij belegt, met als doel het verhogen van de aandeelhouderswaarde en maatschappelijk rendement op lange termijn. Als er sprake is van controversiële activiteiten en deze dialoog niet tot een positief resultaat leidt, dan worden bedrijven uitgesloten in de beleggingsportefeuille. Minimaal 1 keer per jaar wordt er op bestuursniveau het a.s.r. beleid van ondernemingen ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen op de agenda geplaatst en worden eventuele controverses besproken. De inbreng van a.s.r. wordt in het algemeen door het management als constructief ontvangen.

Uitlenen van effecten

Het Fonds leent momenteel geen effecten uit. Met verwijzing naar het Informatiememorandum en/of de voorwaarden van beheer en bewaring kunnen onderliggende effecten worden uitgeleend onder de daar genoemde voorwaarden.

Kosten en vergoedingen

Bij uitgifte en inkoop van Participaties wordt door het Fonds transactiekosten in rekening gebracht, ook op- of afslag genoemd. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht. Het percentage voor de op- of afslag ten opzichte van de Intrinsieke waarde is 0,15%. Het percentage kan wijzigen indien marktomstandigheden en/of de daadwerkelijk gerealiseerde transactiekosten daartoe aanleiding geven.

Daarnaast wordt door de beheerder een beheervergoeding (0,10%) en servicevergoeding (0,10%) in rekening gebracht. Er wordt voor het Fonds gestreefd naar een LKF van maximaal 0,20% op jaarbasis.

Compensatie in het geval van een onjuist berekende Intrinsieke waarde

Indien de Intrinsieke waarde van het Fonds onjuist is berekend en de afwijking ten opzichte van de juiste Intrinsieke waarde minimaal 1% bedraagt, zal de Beheerder eventueel nadelige gevolgen aan de zittende Participanten in het Fonds vergoeden. Deze compensatie zal alleen plaatsvinden indien de Beheerder binnen dertig dagen na de datum waarop een onjuiste berekening van de Intrinsieke waarde heeft plaatsgevonden de onjuiste berekening heeft vastgesteld.

ASR als duurzame belegger

Als institutionele belegger toont a.s.r. haar maatschappelijke verantwoordelijkheid onder meer door toepassing van ethische en duurzaamheidscriteria in haar beleggingsbeleid.

Alle beleggingen die beheerd worden door de afdeling Group Asset Management worden gescreend op basis van het a.s.r. SRI-beleid (Socially Responsible Investment), zoals sociale en milieuaspecten. Landen en ondernemingen die niet hieraan voldoen worden uitgesloten. De screening van ondernemingen is gebaseerd op externe, onafhankelijke research van Vigeo Eiris (www.vigeo-eiris.com/en/vigeo-eiris-rating/) conform Arista standaarden. Daarnaast is er een externe, onafhankelijke certificering door Forum Ethibel (forumethibel.org/content/home.html) via een halfjaarlijkse audit van de beleggingsportefeuille van a.s.r. Group Asset Management.

Bij het beheer van vermogen selecteert a.s.r. op basis van best practices en products volgens de ESG-criteria (Environmental, Social en Governance). Dit betreft alle beleggingen in landen (staatsleningen) en in ondernemingen (aandelen en bedrijfsobligaties) die het best scoren en passend zijn binnen de beleggingsrichtlijnen. Daarnaast investeert a.s.r. in bedrijven die een duurzame bijdrage leveren aan de maatschappij.

Ook hanteert a.s.r. een strikt uitsluitingsbeleid ten aanzien van controversiële activiteiten van landen en ondernemingen. Dit betreft bijvoorbeeld producenten van controversiële of offensieve wapens, nucleaire energie, de gokindustrie, tabak en kolen. Tevens eist a.s.r. dat bedrijven voldoen aan internationale conventies op het gebied van milieu, mensen- en arbeidsrechten. Voor de beleggingen in staatsleningen sluit a.s.r. landen uit die slecht scoren in de Freedom in the World Annual Report en de Corruption Perception Index.

a.s.r. heeft in 2011 de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. Deze principes hebben als doel maatschappelijk verantwoord beleggen te stimuleren. Daarnaast is a.s.r. sinds 2011 ondertekenaar van de United Nations Global Compact Principles (UNGC). De UNGC vraagt bedrijven om een aantal principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, het milieu en de bestrijding van corruptie te omarmen, te ondersteunen en ook door te voeren in hun invloedssfeer. Tevens voldoet a.s.r. aan de Code Duurzaam Beleggen voor verzekeraars van het Verbond van Verzekeraars, die sinds 1 januari 2012 van kracht is. In de Code Duurzaam Beleggen staat onder meer dat de leden van het Verbond in hun beleggingsbeleid rekening houden met milieuaspecten, sociale aspecten en goed ondernemingsbestuur van de entiteiten waarin door hen wordt belegd.

Tenslotte is a.s.r. sinds 2013 ondertekenaar van de United Nations Principles for Sustainable Insurance (UN PSI). Deze principes zijn in 2012 gepubliceerd tijdens de UN Conference on Sustainable Development (www.unepfi.org/psi).

Duurzaam beleggingsbeleid a.s.r. werpt vruchten af

In het laatste onderzoek (d.d. eind juni 2017) van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO), dat gehouden wordt onder 30 Nederlandse verzekeraars, is a.s.r. gestegen van de 3^e plaats naar de 2^e plaats. Hierin beoordeelt de VBDO het beleid, de implementatie en transparantie over beleggingen plus de governance (bestuur en toezicht op beleggingen). Op een schaal van 5 scoort a.s.r. wederom een 3,9. Hierin beoordeelt de VBDO het beleid, de implementatie en transparantie over beleggingen plus de governance (bestuur en toezicht op beleggingen).

In november 2016 is voor de vijfde maal de beleidsbeoordeling van de Eerlijke Verzekeringwijzer (EV) gepubliceerd, een initiatief van Milieudefensie, Dierenbescherming, PAX, Oxfam Novib, Amnesty International en FNV. De EV heeft als doel het beleggingsbeleid van verzekeraars te verduurzamen en de praktijkvoering te optimaliseren. Daartoe wordt een vergelijking gemaakt tussen de 10 belangrijkste aanbieders van levensverzekeringen op de Nederlandse markt op duurzaamheid. In deze publicatie (www.eerlijkeverzekeringwijzer.nl) scoort a.s.r. overall wederom als 1e van de onderzochte verzekeraars. De hoogste scores behaalde a.s.r. voor haar beleid over Wapens, Mensenrechten en Gezondheid met een 10, op het gebied van Arbeidsrechten en Voeding werd een 9 gescoord.

Transacties gelieerde partijen

Indien transacties worden verricht met aan ASR Nederland N.V. gelieerde partijen, zullen deze tegen marktconforme voorwaarden plaatsvinden. Bij een dergelijke transactie buiten een gereguleerde markt om, zoals een effectenbeurs of andere erkende open markt, zal een onafhankelijke waardebeoordeling ten grondslag liggen aan de transactie. Indien de transactie met een gelieerde partij uitgifte en/of inkoop van deelnemingsrechten in een beleggingsinstelling betreft, wordt de tegenpartij berekend op dezelfde wijze zoals deze voor iedere andere deelnemer zou worden berekend. Een onafhankelijke waardebeoordeling zoals bedoeld in de vorige zin zal dan niet plaatsvinden.

Dividendbeleid

Het Fonds keert geen dividend uit.

Beschikbare documentatie

De statuten van de Beheerder en de statuten van de Juridisch Eigenaar liggen ter inzage ten kantore van de Beheerder. Een kopie van de vergunning en van de statuten is kosteloos verkrijgbaar. Actuele informatie over het Fonds, alsmede het Informatie Memorandum, het (half)jaarverslag, zijn kosteloos op schriftelijk verzoek verkrijgbaar bij de Beheerder. Ook wordt deze informatie gepubliceerd op de Website van de Beheerder (www.asr.nl).

Klachten

Klachten kunnen schriftelijk worden ingediend, gericht aan de Beheerder op onderstaand adres.

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Afdeling Group Asset Management
Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

De Beheerder is aangesloten bij het financiële klachteninstituut KiFiD.

Verslag van de beheerder

Algemeen

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna 'ANB') is opgericht op 8 juni 2007 en statutair gevestigd te Utrecht. ANB staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 30227237 te Utrecht. ANB is een 100%-deelneming van ASR Nederland N.V.

ANB heeft ten doel het verlenen van beleggingsdiensten, het beheren van vermogen en het optreden als vermogensbeheerder ten behoeve van derden. Sinds 17 juni 2009 is ANB in het bezit van een door de Stichting Autoriteit Financiële Markten (hier na 'AFM') verleende vergunning voor het beheren van Beleggingsinstellingen als bedoeld in artikel 2:65 eerste lid, sub a van de Wet op het financieel toezicht (hierna 'Wft'). Op grond van deze vergunning treedt ANB op als beheerder van ASR Beleggingsfondsen, ASR Mixfondsen, ASR Fonds Sicav, ASR Hypotheekfondsen en de ASR ESG IndexPlus Institutionele Fondsen. De Beheerder staat onder toezicht van de AFM ten aanzien van deze fondsen.

Daarnaast treedt ANB op als beheerder van fondsen en pools, waarin uitsluitend door ASR Levensverzekering N.V. wordt belegd ten behoeve van haar unit-linked producten. Op grond van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft is het beheer van deze beleggingsstructuren vrijgesteld van de verplichtingen in de Wft en afgeleide regelgeving en staat het beheer derhalve niet onder toezicht van de AFM. Het betreft de volgende fondsen: ASR Beleggingsmixfondsen, ASR Basisfondsen, Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds, Werknemers Pensioen Mixfondsen, ASR Beleggingspools, ASR Europees Vastgoed Basisfonds en de ABC Pools.

Kerncijfers

In 2017 is het fondsvermogen van het Fonds toegenomen van € 49,1 miljoen naar € 71,1 miljoen, een stijging van 45%.

x 1.000	30-06-2017	31-12-2016	% verandering	€ verandering
Fondsvermogen	€ 71.110	€ 49.120	44,77 %	€ 21.990

Het rendement van het Fonds is op basis van de intrinsieke waarde na aftrek van kosten. Rendementsberekening is gestart per 02-01-2014 en wordt bij een periode langer dan 1 jaar geannualiseerd.

Rendementsberekening vanaf start*	Fonds	Benchmark
Peildatum 30-06-2017	7,71 %	7,31 %
Peildatum 31-12-2016	10,03 %	9,75 %
Peildatum 31-12-2015	10,98 %	10,59 %

* periode langer dan 1 jaar geannualiseerd

Waardeontwikkeling per participatie	30-06-2017	2016	2015	30-09-2013 t/m 31-12-2014
Inkomsten	0,69	1,43	1,54	1,61
Waardeveranderingen	-2,40	2,30	-1,33	9,38
Kosten	-0,07	-0,17	-0,16	-0,16
Resultaat na belastingen	-1,78	3,57	0,05	10,83

Bedragen per participatie zijn gebaseerd op het gemiddeld aantal participaties gedurende het boekjaar.

Beheerontwikkelingen in de verslagperiode

In het afgelopen jaar zijn geen zaken met een materiële impact aan de orde gekomen in de maandelijkse vergaderingen van ANB. Alle ingebrachte factsheets zijn goedgekeurd door de directie van ANB waarna deze gepubliceerd zijn.

In de tweede helft van het jaar zal de portefeuille en de naamgeving van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatie Fonds worden aangepast, zodat de beschikbare premiereregelingen die gebruik maken van de fondsen per 1 januari 2018 kunnen voldoen aan de Wet Verbeterde Premiereregeling. Daarnaast zal een conversie van beleggingsfondsen plaatsvinden, als gevolg waarvan het beheerd vermogen van de genoemde fondsen naar verwachting toeneemt. Wijzigingen van het Informatiememorandum zullen door de Beheerder, conform de fondswaarden, tijdig worden aangekondigd.

Risicostructuur Beheerder

De Beheerder heeft de risicostructuur aangepast in lijn met de AIFM regelgeving (art. 80). Binnen de organisatie van de Beheerder is de verantwoordelijkheid van het risicomanagement gescheiden. Overeenkomstig de AIFMD Verordening is er onderscheid gemaakt tussen risico's met betrekking tot de fondsen enerzijds en risico's met betrekking tot de organisatie van de Beheerder anderzijds.

De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risicomanagement, legt voor het risicomanagement van de onder toezicht staande fondsen rechtstreeks verantwoording af aan de CEO (Chief Executive Officer) van ASR Nederland N.V. Met name wordt gerapporteerd over de risico's die de beleggers lopen ten aanzien van de beleggingen in de fondsen, die door ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. worden beheerd.

Voor wat betreft het risicomanagement van de beheerorganisatie wordt het zogenaamde Risk Charter gevolgd dat geldt binnen ASR Nederland N.V. De bestuurder van de Beheerder, verantwoordelijk voor risico management, legt voor het risicomanagement van de beheerorganisatie conform het Risk Charter verantwoording af aan de CFO (Chief Financial Officer) van ASR Nederland N.V. Er wordt onder andere gerapporteerd over de naleving van de relevante risicolimietssystemen en de deugdelijkheid en effectiviteit van de risicobeheerprocedure, waarbij met name wordt beoordeeld of passende maatregelen zijn genomen om eventuele onvolkomenheden in de toekomst te voorkomen.

Risico- en limietcontrole

Het fonds is zowel gevoelig voor marktbevingen in het algemeen (marktrisico), als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Het maximale verlies voor Participanten is beperkt tot de waarde van de door hen gehouden Participaties.

Het risico van het fonds wordt beperkt doordat de activa van het fonds indirect worden gespreid over een groot aantal effecten. Voor de volledige risicofactoren kunt u deze teruglezen in het Informatiememorandum in hoofdstuk 4 Risicoprofiel.

De Beheerder bewaakt met behulp van een systeem van risicobeheersingsmaatregelen dat het Fonds in het algemeen en de beleggingsportefeuille in het bijzonder blijft voldoen aan de randvoorwaarden zoals die in het Informatiememorandum zijn vastgelegd, aan de wettelijke kaders en aan de meer fonds specifieke interne uitvoeringsrichtlijnen (mandaat).

Op basis van mandaat- en informatiememorandumlimieten vindt er continu monitoring plaats en wordt dagelijks gerapporteerd. Indien er sprake is van een overschrijding wordt direct actie ondernomen. Maandelijks wordt er door de afdeling Risk Management een dashboard opgesteld waarmee gerapporteerd wordt of er een incident/overschrijding heeft plaatsgevonden, welke gradatie deze melding heeft en wat de impact is. Het dashboard wordt besproken in het Fondsmanagement overleg en ingebracht in de directievergadering van de Beheerder. Daarnaast wordt er een meldingenregister bijgehouden waarin acties worden bewaakt welke zijn uitgezet na een incidentmelding.

Door ANB zijn de volgende belangrijkste risico's en de daarbij horende limieten gedefinieerd:

Gedefinieerde risico	Toelichting	Overschrijding in 2017
		WPLS
Marktrisico	Marktrisico wordt beheerd door middel van diversificatie van de portefeuille en wordt bewaakt door middel van beperkingen / limieten.	Geen
Beleggen met geleend geld	Risk limiet is 100% van de intrinsieke waarde (NAV); Negatieve cash is toegestaan tot 5% van het fondsvermogen voor een periode van 30 werkdagen.	Geen
Derivatenrisico	Derivaten worden alleen gebruikt voor afdekkingsdoeleinden om het risico van het Fonds te mitigeren en mogen geen hefboomwerking veroorzaken.	Geen
Tegenpartij risico	Niet beursgenoteerde transacties (ook wel OTC transacties) worden alleen uitgevoerd met gevalideerde tegenpartijen. In het geval van derivaten worden alleen overeenkomsten gesloten welke voldoen aan het raamwerk van ISDA en CSA.	Geen
Liquiditeiten risico	Het fonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.	Geen
Operationeel risico	Er is een systeem aanwezig met monitoring procedures, het meten van gedefinieerde restricties en signaleren van overschrijdingen om snel en adequaat in te grijpen en risico's te mitigeren. Als extra middel om overschrijdingen snel op te lossen is er een escalatieprocedure.	Geen

In 2017 hebben zich geen overschrijdingen en/of incidenten voorgedaan welke een materiële impact hebben gehad op het Fonds.

Naast de risico's welke dagelijks worden gemeten, worden overige incidenten gemeld middels een incidentenformulier. Hieronder vallen bijvoorbeeld alle onregelmatigheden met betrekking tot de (tijdigheid van de) NAV berekening. Alle voorgekomen incidenten worden geanalyseerd en gedocumenteerd. Deze meldingen worden bijgehouden in het meldingenregister. Hieruit voortkomende acties worden uitgezet en gemonitord door de afdeling Risk Management.

Voor het Fonds is geen nadelige impact ontstaan ten aanzien van de intrinsieke waarde en de participanten.

Met het huidige beheerssysteem worden de risico's gemeten en bewaakt, maar de Beheerder is continue bezig om de risico's verder te mitigeren om zo ook in de toekomst te blijven voldoen aan de hoge eisen welke de Beheerder stelt aan de uitvoering van haar beleid inzake haar Fondsen.

Inzicht in risico's

Het (half)jaarverslag heeft onder meer als doel om inzicht te verschaffen in risico's die zich gedurende de verslagperiode voor hebben gedaan.

De belangrijkste risico's welke van toepassing zijn of zich voor kunnen doen voor het Fonds zijn:

Marktrisico:

Het fonds is zowel gevoelig voor marktbevingen in het algemeen als ook voor fluctuaties in prijzen van individuele beleggingsinstrumenten in het bijzonder. Fluctuaties van de waarde van de deelnemingen en van de renteopbrengsten hebben een directe invloed op de waarde van een Participatie. Deze dalingen kunnen zowel worden veroorzaakt door algemene economische ontwikkelingen als ontwikkelingen ten aanzien van een categorie van beleggingen in het bijzonder. De Beheerder probeert dit risico zoveel mogelijk te beperken door het spreiden van de activa van het Fonds over een groot aantal (categorieën) effecten. In de portefeuille zijn circa 56 instrumenten verdeeld over onderstaande categorieën.

Sectorverdeling	30-06-2017	31-12-2016
Sovereign	86,80%	80,00%
Quasi & Foreign Government	9,64%	10,13%
Securitized/Collaterized	3,56%	6,02%
Corporate	-	3,85%

Renterisico:

De waarde van obligaties beweegt invers met de rente, dus wanneer de rente stijgt zal de waarde van de portefeuille afnemen. De duratie van het fonds (12,12 jaar) en die van de benchmark (12,28 jaar) is in 2017 afgenomen.

Kredietrisico:

Door posities in periferielanden (Italië, Spanje en Ierland) en niet staatsobligaties is er een grotere kans dat de tegenpartij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Om het risico te beperken is in de portefeuille het aandeel in periferielanden afgebouwd en zijn voor het grootste deel AAA instrumenten opgenomen.

Rating	30-06-2017	31-12-2016
AAA	90,67%	82,68%
AA	9,11%	11,78%
A	0,22%	3,29%
BBB	-	1,42%
NR	-	0,83%

Valutarisico:

Het Fonds heeft de mogelijkheid om naast de Euro te beleggen in Zwitserse kronen, Amerikaanse dollars en Britse ponden. Per 30 juni 2017 waren geen posities aanwezig met een vreemde valuta.

Liquiditeitsrisico:

Het opkoopprogramma van obligaties door de Europese Centrale Bank kan leiden tot verstoringen in de markt op de korte en middellange termijn. Het fonds belegt alleen in beleggingen welke genoteerd zijn aan een officiële beurs binnen de Eurozone.

Politieke en economische risico:

Door posities in te nemen in periferielanden is er een verhoogd risico als gevolg van de politieke situaties in met name de Zuid- Europese landen. Deze landen kenmerken zich door een hogere volatiliteit. Daarnaast zorgde onzekerheid ten tijde van het Brexit referendum voor een hoge volatiliteit op de beurzen. In het fonds zijn geen posities in periferie landen opgenomen.

Landenverdeling	30-06-2017	31-12-2016
Duitsland	64,75%	52,15%
Nederland	23,15%	31,93%
Oostenrijk	2,45%	5,24%
Supranationals	2,19%	0,66%
Republiek of Korea	1,63%	0,66%

Engeland	1,39%	-
Frankrijk	1,01%	0,41%
Canada	0,99%	-
Australie	0,88%	-
Polen	0,43%	1,64%
Overige	1,13%	2,83%
Spanje	-	1,64%

Rendementsrisico:

Door actief beheer van de portefeuille binnen de grenzen van het mandaat kan een afwijking ontstaan ten opzichte van de benchmark. De overwogen positie in leningen met een hogere kredietopslag en de onderwogen positie in negatief renderend papier kan zorgen voor een rendementsrisico in de portefeuille ten opzichte van de benchmark.

Bovenstaande risico's worden niet afgedekt, maar beperkt door een brede en goede spreiding van beleggingen, alsmede middels selectie op kredietwaardigheidsniveau en limietbewaking. De te verwachten impact indien de risico's zich voordoen op de resultaten en/of financiële positie is niet direct te kwantificeren. De portefeuille valt binnen de kaders van de in het Informatiememorandum aangegeven grenzen, het is derhalve niet nodig gebleken om verbeteringen aan te brengen in het risicomanagementsysteem.

Het opgenomen overzicht in de bijlage van de "Specificaties van de Beleggingen" biedt informatie inzake de mate van spreiding van beleggingen op het gebied van zowel regio en valuta per individuele naam, alsmede inzake rentepercentage en resterende looptijd per belegging in geval van vastrentende beleggingen en geeft daarmee onder meer een indicatie van prijsrisico's. Wat betreft afgeleide financiële instrumenten zijn, voor zover deze instrumenten onderdeel van de portefeuille op verslagmoment uitmaken, specificaties opgenomen in de toelichting van de balans en/of winst- en verliesrekening, voor zover relevant.

Ontwikkelingen op de financiële markten

Economie

De wereldeconomie laat in 2017 een duidelijk aantrekkende groei zien. Dit is in belangrijke mate te danken aan de wereldhandel die voor het eerst sinds de crisis van 2008-2009 een duidelijk herstel laat zien, ondanks alle politieke retoriek over de-globalisering en protectionisme. De economische groeivoorzichten blijven ook voor de komende maanden goed, maar daarbij moet wel worden opgemerkt dat recente macrocijfers veelal tegenvallen bij de (te hoog gespannen) verwachtingen.

Dat laatste geldt vooral voor de Verenigde Staten, waar het eerdere optimisme over de positieve impact van 'Trumponomics' (een combinatie van belastingverlagingen, deregulering en investeringen in infrastructuur) op de Amerikaanse groei lijkt te verdwijnen. President Trump heeft zich tot nu toe vooral gericht op andere zaken dan stimulering van de Amerikaanse economie, en de voorstellen die hij wel heeft gedaan, kunnen tot nu toe niet op veel bijval in het Amerikaanse Congres rekenen. Daarbij zorgen de onderzoeken naar de invloed van Rusland op de regering-Trump voor politieke onzekerheid. Een eventuele 'impeachment' van president Trump is nog ver weg, maar alleen al de dreiging daarvan zorgt voor onzekerheid en afnemend vertrouwen.

Europa was begin dit jaar nog in de ban van 'politiek risico' als belangrijk thema, maar inmiddels heeft de angst voor verkiezingsoverwinningen van populistische partijen plaats gemaakt voor meer optimisme. Dit is vooral te danken aan de onverwacht ruime overwinning van Emmanuel Macron in de Franse presidents- en parlementsverkiezingen. Bovendien lijken de Italiaanse verkiezingen langer op zich te laten wachten dan eerder gedacht, waarmee angst voor een populistische, anti-euro/EU-uitslag daar voorlopig naar de achtergrond is verdwenen. Een uitzondering op de positieve stemming in Europa wordt gevormd door het Verenigd Koninkrijk. Vervroegde parlementsverkiezingen daar zijn uitgelopen op een debacle voor de Conservatieven, die hun absolute meerderheid zijn kwijtgeraakt. De kans op een vroegtijdig aftreden van premier May en eventueel nieuwe verkiezingen (met mogelijk winst voor Labour) is niet uitgesloten. Een positief bij-effect voor zowel het Verenigd Koninkrijk als de EU van de verkiezingsuitslag is wel dat het risico van een 'harde Brexit' nu flink kleiner lijkt te zijn geworden.

Voor opkomende markten is het beeld per saldo de afgelopen maanden niet wezenlijk veranderd. Groeiende wereldhandel is een belangrijk pluspunt voor de vooruitzichten van opkomende markten, maar daar staat politiek risico in specifieke landen (op dit moment met name Brazilië en in mindere mate Zuid-Afrika) tegenover. Voor opkomende markten geldt wel dat de recente daling van de olieprijs nadelig is voor olieproducerende landen. Binnen opkomende markten lijken mede daarom de vooruitzichten voor Latijns Amerika minder gunstig dan die voor opkomend Azië.

Financiële markten

Eerder dit jaar liep de inflatiedruk wereldwijd relatief hard op, wat vooral was toe te schrijven aan de sterke stijging van de olieprijs een jaar eerder. Inmiddels begint dit effect uitgewerkt te raken, en is de 'headline' inflatie weer gedaald tot onder 1,5% in de eurozone en onder 2% in de VS. Zeker ook gezien de recente daling van de olieprijs, is de verwachting niet dat de inflatiedruk op korte termijn weer zal toenemen. Voorheen lijkt het aannemelijk dat de inflatie de komende tijd rond de huidige niveaus stabiliseert, zowel in de eurozone als in de VS. Een belangrijke potentiële drijfveer voor hogere inflatie is toenemende loondruk, maar ondanks de krappe arbeidsmarkt (met name in de VS) blijft deze nog altijd (te) beperkt.

Ondanks de opvallende politieke ontwikkelingen in Europa (m.n. verkiezingen in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk), was het een relatief rustige periode voor financiële markten.

Spreads op 'perifere' staatsobligaties zijn gedurende de laatste drie maanden flink afgenomen. Zo daalde het 10-jaars renteverval tussen Italië en Duitsland van 2,0% naar 1,6%. Emerging Market Debt (EMD) spreads zijn per saldo ook gedaald, hoewel ze tussentijds stegen door corruptieschandalen in Brazilië. Korte rentes bleven gedurende de laatste drie maanden van de verslagperiode onveranderd laag.

Vooruitzichten

Kapitaalmarktrentes zijn ons inziens fundamenteel nog steeds te laag. Het afbouwen van het opkoopprogramma van de ECB zal voor opwaartse druk in rentes zorgen, maar het is de vraag in welk tempo dit gaat gebeuren. De laatste inflatiecijfers vielen tegen, waarmee de opwaartse druk op rentes ons inziens voorlopig beperkt blijft. Op termijn kunnen krappere arbeidsmarkten in landen als Duitsland, Nederland en Ierland voor hogere lonen en daarmee hogere inflatie zorgen. Dit kan zich dan weer vertalen in hogere rentes. De vraag is hoe snel andere Europese landen volgen. Een ander argument voor hogere rentes is dat overheden mogelijk gehoor gaan geven aan oproepen om fiscale stimulering door te voeren, nu de begrotingen van verschillende landen verbeteren. Op korte termijn verwachten we hier echter niet veel van, zodat ook hiervoor geldt dat het mogelijke opwaartse effect op rentes voorlopig beperkt zal blijven.

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds bestaat uit een fonds met staatsobligaties waarmee de gemiddelde looptijd van de beleggingen van het fonds aansluit bij de looptijd van de pensioeninkoop-verplichting van de Participant.

Het Fonds belegt hoofdzakelijk in obligaties en andere verhandelbare vastrentende schuldbewijzen, uitgegeven of gegarandeerd door overheden die deel uitmaken van de Europese Monetaire Unie of door supranationale instellingen, evenals covered bonds en mortgage backed securities (MBS). De analyse van de economische indicatoren en ontwikkelingen op financiële markten met de nadruk op de markt voor overheidsobligaties, is bepalend voor de beslissing omtrent de spreiding over verschillende uitgevende overheden en welke obligaties in het betreffende segment worden opgenomen.

Fondskennmerken	WPLS
Beheervergoeding	0,10 %
Servicevergoeding	0,10 %
Kosten toetreding	0,15 %
Kosten uittreding	0,15 %

De beheer- en servicevergoeding zijn onderdelen die elk jaar terugkeren in het Fonds en de kosten voor toe- en uittreding zijn alleen van toepassing indien door participanten stukken worden aangekocht en verkocht.

Rendement en Portefeuillebeleid

De waarde van het beheerd vermogen van het Fonds is in 2017 toegenomen met € 22 miljoen naar € 71,1 miljoen. De toename van het belegd vermogen werd veroorzaakt door een instroom van polishoudergelden.

In 2017 realiseerde het Fonds een rendement op basis van intrinsieke waarde van -2,63 %. Over dezelfde periode kwam het rendement van de benchmark uit op -3,16 %. Een positief relatief rendement van 0,53% na kosten.

x 1000	Fondsvermogen	Fonds	Benchmark
01-01-2017 tm 30-06-2017	€ 71.110	-2,63 %	-3,16 %
31-12-2016	€ 49.123	8,14 %	8,08 %
31-12-2015	€ 29.200	0,54 %	0,00 %

De positieve absolute performance in het eerste kwartaal is gerealiseerd door een goede rentepositie en curve positie. Daarnaast hebben inflatieleningen een bijdrage geleverd en de overwogen positie in kredietrisico. Voor heel 2017 is de absolute performance -2,63%, tegen -3,16% voor de benchmark, een positief relatief rendement na kosten van 0,53%.

In het eerste half jaar is het fonds onderwogen in renterisico geweest. Omdat rentes licht stegen droeg dit positief bij aan de performance. Aan het begin van 2017 was het fonds gepositioneerd voor een steilere rentecurve, toen dit zich materialiseerde is de curvepositionering verkleind en is de onderweging in renterisico alleen nog in de kortste looptijden geïmplementeerd. Deze acties hebben licht positief bijgedragen aan het relatieve rendement.

Naast deze posities is het fonds al geruime tijd, overwogen in kredietrisico. Naast het positieve 'carry-effect' dat dit normaal gesproken met zich meebrengt, werd ook geprofiteerd van verkrappende spreads in enkele posities. Dit waren met name nieuwe leningen die naar de markt kwamen op een aantrekkelijke premie (onder andere Slowakije, Auckland, RESFER en Finland). In februari is ingespeeld op de in onze ogen overdreven marktreactie ten aanzien van Franse staatsobligaties. Het risico op een overwinning van Le Pen leidde tot een grote toename van Franse kredietopslagen. Toen de markten kalmeerden is de positie weer afgebouwd. De afbouw is gedurende het tweede kwartaal voortgezet vanwege het in onze ogen beperkte extra rendement op de risicovollere leningen. Zo is de overwogen positie in Nederland en Frankrijk volledig afgebouwd en ook zijn leningen aan Slowakije, Litouwen alsmede enkele semi-staatsleningen verkocht.

De Duitse inflatieleningen die het fonds sinds de zomer van vorig jaar bezit hadden dit eerste kwartaal een kleine negatieve bijdrage. In het tweede kwartaal is dit onder invloed van blijvend goede economische cijfers gedraaid en hebben de inflatieleningen goed bijgedragen aan de relatieve performance.

Onze verwachting is dat aanhoudende goede economische cijfers zullen leiden tot een aankondiging van minder ruim ECB beleid waardoor rentes verder zullen oplopen. Ook de inflatieleningen zullen het in dit klimaat goed doen en worden aangehouden. Ten opzichte van de benchmark blijft de positionering van het fonds nog licht overwogen kredietrisico, maar aanmerkelijk minder dan in het eerste halfjaar van 2017.

Er hebben zich geen faillissementen voorgedaan. Rentes stegen, met name kortlopende rentes. Kredietopslagen daalden voor de meeste landen/uitgevende instellingen. De ratings van Europese staatsobligaties waarin het fonds belegd zijn onveranderd gebleven.

In Control statement

Verklaring AO/IC

De Beheerder beschikt over een beschrijving van de bedrijfsvoering, die voldoet aan de eisen van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De Beheerder heeft gedurende het afgelopen boekjaar verschillende aspecten van de bedrijfsvoering beoordeeld. Bij deze werkzaamheden zijn geen constatering gedaan op grond waarvan zou moeten worden geconcludeerd dat de beschrijving van de opzet van de bedrijfsvoering niet voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Wft en daaraan gerelateerde regelgeving.

Daarnaast heeft de Beheerder geen constatering gedaan waaruit blijkt dat de bedrijfsvoering niet effectief en niet overeenkomstig de beschrijving functioneert. Derhalve verklaren wij met een redelijke mate van zekerheid dat de bedrijfsvoering gedurende de eerste helft van het jaar 2017 overeenkomstig de beschrijving heeft gefunctioneerd.

Het vermogensbeheer van het Fonds wordt uitgevoerd door personeel van ASR Nederland N.V. afdeling a.s.r. Group Asset Management, dat middels een inleenovereenkomst in dienst is bij de Beheerder. De Beheerder heeft als onderdeel van de monitoring vastgesteld dat a.s.r. Group Asset Management een ISAE 3402 type II verklaring heeft verkregen voor haar (beleggings)processen over de periode waarop het jaarverslag 2016 betrekking heeft. Uit het ISAE 3402 type II rapport heeft de Beheerder vastgesteld dat er geen bevindingen zijn die impact kunnen hebben op de fondsen. Voor het jaar 2017 zal a.s.r. Group Asset Management ook opteren voor de ISAE 3402 type II verklaring.

Utrecht, 25 augustus 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer J.J.M. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Verantwoordelijkheidsverklaring

De heer J.J.M. de Wit, bestuurder van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Vermogensbeheer B.V.;

de heer M.R. Lavooi, bestuurder van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V., tevens bestuurder van ASR Financieringen B.V., ASR Group Asset Management B.V., ASAM N.V., ASR Property Fund N.V., DeltaFort Beleggingen I B.V. en Stichting ASR Verzekeringen Beleggersgiro; daarnaast is de heer Lavooi Board Member van ASR Fonds Sicav;

verklaren dat, voor zover hen bekend,

de halfjaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds; en dat het halfjaarverslag een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en de verwachte gang van zaken bij het Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds.

Utrecht, 25 augustus 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
De directie,

De heer J.J.M. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Halfjaarrekening 2017

Balans

Balans per 30 juni 2017 (voor winstbestemming x € 1.000)

Balans	30-06-2017	31-12-2016	Referentie
Obligaties en andere vastrentende waardepapieren	67.027	48.051	
Som der beleggingen	67.027	48.051	1
Vorderingen	1.627	676	2
Overige activa			
Liquide middelen	4.504	406	3
Kortlopende schulden	-2.048	-10	4
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden	4.083	1.072	
Activa min kortlopende schulden	71.110	49.123	
Geplaatst participatiekapitaal	67.123	43.485	
Overige reserves	5.638	3.426	
Onverdeeld resultaat	-1.651	2.212	
Totaal fondsvermogen	71.110	49.123	5

Winst- en verliesrekening

Winst- en verliesrekening over de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017 (x € 1.000)

Winst- en verliesrekening	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016	Referentie
Opbrengsten uit beleggingen	639	420	6
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-156	904	7
Niet gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.071	3.497	7
Som der bedrijfsopbrengsten	-1.588	4.821	
Beheervergoeding	-30	-27	
Servicevergoeding	-30	-18	
Interestlasten	-3	0	
Som der bedrijfslasten	-63	-45	8
Resultaat na belastingen	-1.651	4.776	

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017 (x € 1.000)

Volgens de indirecte methode

Kasstroomoverzicht	01-01-2017 t/m 30-06-2017	01-01-2016 t/m 30-06-2016	Referentie
Totaal beleggingsresultaat	-1.651	4.776	
Waardeverandering van beleggingen	2.227	-4.401	1
Aankopen van beleggingen (-)	-54.392	-35.713	1
Verkopen van beleggingen (+)	33.189	27.068	1
Toename (-) / Afname (+) van vorderingen	-951	-156	2
Toename (+) / Afname (-) van schulden	2.038	1.678	4
Netto kasstroom beleggingsactiviteiten	-19.540	-6.748	
Uitgifte participaties	34.580	12.819	5
Inkoop participaties	-10.942	-4.475	5
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	23.638	8.344	
Mutatie liquide middelen	4.098	1.596	
Totaal liquide middelen begin verslagperiode	406	0	3
Totaal liquide middelen einde verslagperiode	4.504	1.596	3
Mutatie liquide middelen	4.098	1.596	

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (het Fonds) is opgericht op 30 september 2013 in de vorm van een fonds voor gemene rekening. De activiteiten zijn gestart op 18 november 2013.

De verplichtingen uit de Wet op het financieel toezicht zijn niet toepasselijk op de Beheerder voor zover het de Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds betreft. Potentiële beleggers, zijnde groepsmaatschappijen van de Beheerder in de zin van artikel 1:13a lid 1, sub g van de Wft, worden daarom nogmaals met nadruk gewezen op het feit dat het Fonds niet onder toezicht staat van de AFM. Desalniettemin heeft de Beheerder besloten om vrijwillig het halfjaarverslag van het Fonds op te stellen met inachtneming van de geldende voorschriften voor Richtlijn 615 'Beleggingsentiteiten' van de Raad voor de Jaarverslaggeving en met Titel 9 van Boek 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek (BW) en de Wet op het financieel toezicht. Alle in het halfjaarverslag opgenomen bedragen zijn in duizenden euro's, tenzij anders vermeld. De in de tabellen opgenomen getallen zijn afgeronde bedragen. Hierdoor kunnen zich afrondingsverschillen voordoen. De beheerder heeft op 25 augustus 2017 de halfjaarrekening opgemaakt.

Verslagperiode en vergelijkende cijfers

De periode van het halfjaarverslag loopt van 1 januari 2017 tot en met 30 juni 2017. In de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn als vergelijkende cijfers opgenomen de gegevens over de periode 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2016.

Vreemde Valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Activa en passiva luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de valutakoers op balansdatum.

Uit de omrekening voortvloeiende valutaverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder het hoofd (niet-) gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen.

Per 30 juni 2017 noteerden in het Fonds geen beleggingen in vreemde valuta.

Beheerder

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. (hierna: de Beheerder) is de beheerder in de zin van artikel 1.1 van de Wet op het financieel toezicht (hierna: Wft). De fondsvoorwaarden zijn ongewijzigd gebleven. De Beheerder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beheer van het fondsvermogen overeenkomstig het beleggingsbeleid en het voeren van de participanten- en financiële administratie. De Beheerder beschikt over een vergunning van de toezichthouder conform artikel 2:65, lid 1, sub a Wft en is opgenomen in het register als bijgehouden door de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

De beheerder heeft aan AFM een aanvraag ingediend om additionele beleggingsdiensten te mogen verlenen aan professionele cliënten op grond van artikel 2:67a, tweede lid, onderdelen a,b en d Wft. Deze uitgebreide vergunning is op 9 juni 2016 verkregen.

Juridisch eigenaar

Stichting ASR Bewaarder treedt, in overeenstemming met de algemene voorwaarden van beheer en bewaring, op als eigenaar (titelhouder) in juridische zin voor rekening en risico van de participanten in het Fonds.

Custodian

Zoals uiteengezet in het informatiememorandum, heeft de Beheerder ABN AMRO Bank N.V., als Custodian (hierna: de Custodian), onder de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst, voor het Fonds aangesteld. ABN AMRO Bank N.V. beschikt over een bankvergunning. Zij staat in Nederland onder toezicht van DNB in het kader van liquiditeit en integriteit.

De belangrijkste taak van de Custodian is om namens het Fonds de custody taken waarnaar wordt verwezen in artikel 4:37f van de Wft uit te voeren. De Custodian is jegens het Fonds of de participanten aansprakelijk voor het verlies van financiële instrumenten die hij of een derde partij aan wie hij de bewaring heeft uitbesteed, in custody heeft genomen. De Custodian is ook aansprakelijk voor verliezen die het Fonds of de participanten leiden als gevolg van een nalatig of opzettelijk verzuim van de Custodian om zijn taken naar behoren uit te voeren. In geval van een directe aansprakelijkheid van de Custodian kunnen de participanten de Custodian overeenkomstig de voorwaarden van de bewaardersovereenkomst via de Beheerder aanspreken. In het informatiememorandum zijn de taken, de verantwoordelijkheden en de aansprakelijkheid van de Custodian verder toegelicht.

Verwerking

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen aan het Fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. De wijze van het structureren van het vermogensbeheer kan ertoe leiden dat het juridisch eigendom van een actief en/of passief, waarvan de economische voor- en nadelen aan het Fonds toekomen, bij verbonden partijen berust.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Een verplichting wordt niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de verwachte uitstroom van middelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering

Een financieel actief en een financieel passief worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en passiva samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Transacties met verbonden partijen

Van een verbonden partij is sprake wanneer een partij beleidsbepalende invloed kan uitoefenen in een andere partij, dan wel invloed van betekenis kan uitoefenen op het financiële en zakelijk beleid van de andere partij. Transacties met verbonden partijen worden verricht tegen marktconforme tarieven.

Beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de marktwaarde van het actief of de verplichting, vermeerderd met de aankoopkosten. De beleggingen in obligaties en derivaten worden vervolgens individueel gewaardeerd tegen marktwaarde, welke op balansdatum is gelijkgesteld aan de slotkoers op de beurs (middenkoers) of gebaseerd is op ontvangen brokerquotes. Ongerealiseerde en gerealiseerde waardeveranderingen in de portefeuille worden verantwoord in de winst- en verliesrekening.

Bij het fonds worden de volgende aan- en verkoopkosten van beleggingen in rekening gebracht:

Aan- en verkoopkosten beleggingen: Betreft kosten die in rekening worden gebracht door de broker voor aan- en verkoop van beursgenoteerde beleggingen. Bij aankoop worden brokerkosten als onderdeel van de kostprijs geactiveerd. Bij de periodieke bepaling van de marktwaarde van beleggingen worden de kosten verantwoord in de winst- en verliesrekening als onderdeel van de niet gerealiseerde waardeverandering. De kosten bij verkoop van beleggingen worden als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen verantwoord.

Transactiekosten beleggingen: Betreft kosten voor afwikkeling van aan- en verkooptransacties door de custodian van het fonds.

Liquide middelen

Banktegoeden worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de nominale waarde. Als liquide middelen worden aangemerkt de rekening- courant tegoeden bij banken, alsmede mogelijk aanwezige kasvoorraden en uitstaande (termijn-) deposito's voor zover deze niet tot de beleggingen worden gerekend.

Overige activa en passiva

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, onverminderd met bijzondere waarde- verminderingsverliezen. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de oninbaarheid van de vorderingen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Indien er geen sprake is van agio of disagio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Het resultaat bestaat ook uit directe beleggingsopbrengsten zoals interest. De interestbaten betreffen de ontvangen rente op obligaties en deposito's. De rentebaten worden verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft. Resultaten in vreemde valuta worden omgerekend in euro's tegen de per transactiedatum geldende valutakoersen.

Waardeveranderingen van beleggingen

Gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen. Ongerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo boekjaar de (gemiddelde) kostprijs (inclusief aankoopkosten) in mindering te brengen.

De gerealiseerde en ongerealiseerde prijsresultaten worden in de periode waarop zij betrekking hebben als gerealiseerde respectievelijk ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen gepresenteerd onder beleggingsopbrengsten in de winst- en verliesrekening.

Aan- en verkoopkosten van beleggingen worden opgenomen in de kostprijs respectievelijk in mindering gebracht op de verkoopopbrengst van de betreffende beleggingen en zijn hierdoor onderdeel van de waardeveranderingen van beleggingen.

Vennootschapsbelasting

Het Fonds heeft de fiscale status van een fiscaal transparant fonds. Een fiscaal transparant fonds is zelf niet belastingplichtig. De vennootschapsbelasting wordt bij de individuele participanten geheven.

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten zijn volledig voor rekening van de Beheerder en worden niet in rekening gebracht bij het Fonds.

Beheervergoeding

Aan het Fonds worden kosten in rekening gebracht voor het beheer van het Fondsvermogen door de Beheerder. De afdracht van de gemaakte reserveringen vindt maandelijks plaats aan de Beheerder. De hoogte van de beheervergoeding is 0,10% op jaarbasis.

Servicevergoeding

De Beheerder ontvangt maandelijks een servicevergoeding die ten laste van het Fonds wordt gebracht. De servicevergoeding dient ter dekking van overige kosten zoals:

- De vergoedingen voor de accountants, juridische en fiscale adviseurs;
- De kosten verband houdende met het voorbereiden, drukken en verzenden van het informatiememorandum, (half-) jaarverslagen en alle mogelijke andere documenten die betrekking hebben op het Fonds;
- De kosten in verband met het berekenen en publiceren van de intrinsieke waarden;
- De kosten in verband met het bijhouden van het participantenregister, het voeren van een financiële en beleggingsadministratie;
- De kosten voor vergaderingen van participanten.

De hoogte van de servicevergoeding is 0,10% op jaarbasis. De Beheerder betaalt uiteindelijk de daadwerkelijk gemaakte kosten die vallen onder de servicevergoeding.

Kosten in verband met beleggingen in andere beleggingsfondsen

Indien het Fonds belegt in andere beleggingsfondsen kunnen de binnen deze fondsen gemaakte kosten, zoals beheervergoeding, servicevergoeding en overige kosten, indirect ten laste van het Fonds komen.

Het Fonds heeft in het informatiememorandum uitdrukkelijk de mogelijkheid voorbehouden om in andere beleggingsfondsen te beleggen. De Beheerder streeft er naar om het totale kostenniveau, inclusief de kosten van onderliggende fondsen, op een gelijkwaardig niveau te houden als in de situatie waarin de beleggingen zonder tussenkomst van een ander beleggingsfonds plaatsvindt.

Indien een gedeelte van de, binnen de beleggingsfondsen waarin wordt belegd, in rekening gebrachte vergoedingen wordt terugbetaald (zogenaamde retourprovisie), komt dit ten gunste van het Fonds.

Vergoedingen in verband met het uitlenen van effecten

De netto opbrengsten die worden gegenereerd door het uitlenen van effecten komen in beginsel ten gunste van het Fonds. De netto opbrengsten zijn de opbrengsten in verband met het uitlenen van effecten na aftrek van een marktconforme vergoeding voor de Beheerder en eventuele kosten die door de bij de uitleentransacties betrokken partijen in rekening worden gebracht.

Bij uitlenen van effecten worden effecten in bruikleen gegeven, waarbij het juridische eigendom wordt overgedragen aan een derde, maar het economische eigendom in bezit van het Fonds blijft. De uitgeleende effecten zijn derhalve opgenomen onder beleggingen en gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo verslagperiode. Voor het risico van niet teruglevering zijn zekerheden ontvangen. Deze zekerheden zijn niet in de balans opgenomen.

Gedurende de verslagperiode zijn er geen effecten in bruikleen gegeven.

Kosten bij uitgifte en inkoop van participaties

Bij uitgifte en inkoop van participaties worden door het Fonds kosten (0,15% van intrinsieke waarde) in rekening gebracht. Deze kosten komen ten gunste van het Fonds ter compensatie van transactiekosten die worden gemaakt indien als gevolg van uitgifte onderliggende beleggingen moeten worden aangekocht of als gevolg van inkoop beleggingen moeten worden verkocht.

De Beheerder berekent de op- of afslag op basis van de gemiddelde daadwerkelijk gemaakte transactiekosten die zij bij aan- en verkoop van beleggingen moet maken. De op- of afslagkosten worden direct in de aan- of verkoopprijs opgenomen en aan het einde van de verslagperiode bij herwaardering ten laste van de verlies- en winstrekening gebracht. De Beheerder kan dit percentage aanpassen indien de marktomstandigheden dusdanig wijzigen dat de op- en afslag niet meer representatief zijn voor de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens zogenaamde "indirecte methode" waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit beleggings- en financieringsactiviteiten. De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken. Bij de kasstroom uit beleggingsactiviteiten wordt het resultaat gecorrigeerd voor kosten die geen uitgaven zijn en opbrengsten welke geen ontvangsten zijn.

Toelichting op de balans en de winst- en verliesrekening

1. Beleggingen

De beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Beleggingen	30-06-2017	31-12-2016
Overige obligaties	5.414	6.209
Overheidsobligaties	61.613	41.842
Totaal beleggingen	67.027	48.051

Het verloop van de beleggingen gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaarde 31-12-2016	Aankopen	Verkopen	Waarde verandering	Marktwaarde 30-06-2017
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLS)	48.051	54.392	-33.189	-2.227	67.027
Totaal	48.051	54.392	-33.189	-2.227	67.027

Verloopoverzicht beleggingen					
Fonds	Marktwaarde 31-12-2015	Aankopen	Verkopen	Waarde verandering	Marktwaarde 31-12-2016
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds (WPLSF)	28.724	75.971	-58.072	1.428	48.051
Totaal	28.724	75.971	-58.072	1.428	48.051

De beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde, de boekwaarde is hierbij afgeleid van genoteerde marktprijzen.

2. Vorderingen

De overige vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Vorderingen	30-06-2017	31-12-2016
Te vorderen interest beleggingen	943	676
Te vorderen op participanten wegens toetreding	0	0
Te vorderen vanwege effectentransacties	684	0
Totaal	1.627	676

3. Liquide middelen

De liquide middelen betreffen direct opeisbare tegoeden bij banken.

4. Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben allen een looptijd korter dan één jaar en kunnen als volgt worden onderverdeeld (x € 1.000):

Kortlopende schulden	30-06-2017	31-12-2016
Nog te betalen beheer- en servicevergoedingen	-12	-10
Te betalen vanwege effectentransacties	-2.028	0
Nog te betalen vanwege uittreding participanten	-8	0
Stand eind verslagperiode	-2.048	-10

5. Geplaatst participatiekapitaal, onverdeeld resultaat en overige reserves

Meerjarenoverzicht Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

Intrinsieke waarde	30-06-2017	31-12-2016	31-12-2015
Fondsvermogen (x € 1.000)	71.110	49.123	29.200
Aantal participaties	1.107.738	745.070	478.956
Intrinsieke waarde in euro's per participatie	64,19	65,93	60,97

Het verloop van het geplaatst participatiekapitaal gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Geplaatst participatiekapitaal	30-06-2017	31-12-2016
Stand begin verslagperiode	43.485	25.774
Geplaatst gedurende de verslagperiode	34.580	22.471
Terugbetaald aan participanten gedurende de verslagperiode	-10.942	-4.760
Stand eind verslagperiode	67.123	43.485

Het verloop van het aantal participaties gedurende de verslagperiode is als volgt:

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2016	Uitgifte	Inkoop	Aantal 30-06-2017
WPLS	745.070	532.208	169.540	1.107.738
Totaal	745.070	532.208	169.540	1.107.738

Verloopoverzicht aantal participaties	Aantal 31-12-2015	Uitgifte	Inkoop	Aantal 31-12-2016
WPLS	478.956	342.735	-76.621	745.070
Totaal	478.956	342.735	-76.621	745.070

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Overige reserves	30-06-2017	31-12-2016
Stand begin verslagperiode	3.426	3.405
Dotatie verslagperiode	2.212	21
Stand eind verslagperiode	5.638	3.426

Het verloop van het onverdeeld resultaat gedurende de verslagperiode is als volgt (x € 1.000):

Onverdeeld resultaat	30-06-2017	31-12-2016
Stand begin verslagperiode	2.212	21
Verdeling resultaat voorgaand boekjaar	-2.212	-21
Onverdeeld resultaat lopend boekjaar	-1.651	2.212
Stand eind verslagperiode	-1.651	2.212

6. Opbrengsten uit beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Opbrengsten uit beleggingen	01-01-2017	01-01-2016
	t/m	t/m
	30-06-2017	30-06-2016
Interest overheidsobligaties	566	357
Interest overige obligaties	35	38
Opbrengsten ivm toe- en uitredingen participanten	38	25
Totaal	639	420

7. Waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen zijn de resultaten uit hoofde van verkopen inclusief eventuele verkoopkosten.

De ongerealiseerde waardeveranderingen in de aangehouden beleggingen zijn inclusief eventuele aankoopkosten.

De gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2017	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2016
	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2016	t/m 30-06-2016
	(positief)	(negatief)	(positief)	(negatief)
Obligaties	126	-282	915	-11
Totaal	126	-282	915	-11

De ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	01-01-2017	01-01-2017	01-01-2016	01-01-2016
	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2016	t/m 30-06-2016
	(positief)	(negatief)	(positief)	(negatief)
Obligaties	4	-2.075	3.498	-1
Totaal	4	-2.075	3.498	-1

8. Bedrijfslasten

De bedrijfslasten kunnen als volgt worden gespecificeerd (x € 1.000):

Bedrijfslasten	01-01-2017	01-01-2016
	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2016
Beheervergoeding	-30	-27
Servicevergoeding	-30	-18
Interestlasten	-3	0
Totaal	-63	-45

Lopende Kosten Factor (LKF)

Fonds	Informatie memorandum	01-01-2017	01-01-2016
		t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2016
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	0,20%	0,20%	0,25%

De Lopende Kosten Factor omvat alle kosten die ten laste van het Fonds zijn gebracht in de verslagperiode inclusief de beheer- en servicevergoeding van de onderliggende beleggingsfondsen, exclusief rentekosten, eventuele belastingen en transactiekosten als gevolg van de aan- en verkopen van beleggingen die het Fonds doet. De LKF wordt berekend door de totale kosten in de verslagperiode te delen door de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds.

De gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds is de som van de intrinsieke waarden gedeeld door het aantal berekeningsmomenten van de intrinsieke waarde gedurende het verslagjaar. Het aantal meetmomenten wordt als gewogen gemiddelde beschouwd.

	Kosten direct ten laste van WPLS		Ontvangen kostenvergoeding van de Beheerder	Totaal LKF
	Management fee	Service fee		2016
WPLS	0,10%	0,10%	0,00%	0,25%

Portefeuille Omloop Factor (POF)

Fonds	01-01-2017	01-01-2016
	t/m 30-06-2017	t/m 30-06-2016
Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds	69,70%	125,39%

De Portefeuille Omloop Factor (POF) geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de beleggingen ten opzichte van het gemiddelde fondsvermogen en is een maatstaf voor de mate van een actief of minder actief beleggingsbeleid. Zo betekent een omloopfactor van 200% dat in een jaar twee keer alle beleggingen uit de portefeuille zijn gekocht en verkocht.

Bij de gehanteerde berekening wordt het bedrag van de turnover bepaald door de som van de aan- en verkopen van de beleggingen in de verslagperiode te verminderen met de som van uitgifte en inkopen van participaties. Hierbij zijn alle beleggingscategorieën betrokken met uitzondering van deposito's met een oorspronkelijke looptijd korter dan een maand. De POF wordt bepaald door het bedrag van de turnover uit te drukken in een percentage van de gemiddelde intrinsieke waarde van het Fonds, welke op identieke wijze wordt berekend als bij de bepaling van de LKF voor de verslagperiode.

Transacties met verbonden partijen

Het Fonds kent de volgende relaties met verbonden partijen:

- ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. is de beheerder van het Fonds en brengt een beheervergoeding (€ 30.000) en een servicevergoeding (€ 30.000) in rekening;
- De directie van ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V. heeft geen participaties in het fonds;
- ASR Levensverzekering N.V. participeert in het Fonds via kapitaal als volgt:

Startkapitaal	Participaties 30-06-2017 (in stukken)	Marktwaarde 30-06-2017 (x1.000)	Participaties 31-12-2016 (in stukken)	Marktwaarde 31-12-2016 (x € 1.000)
ASR Levensverzekering N.V.	300.000	19.258	300.000	19.778

Voor de balansposities met verbonden partijen wordt verwezen naar noot 4 (kortlopende schulden).

Personeel

De Beheerder heeft geen personeel in dienst. Per 30 juni 2017 zijn 92 medewerkers ingeleend door ANB middels een inleenovereenkomst met ASR Nederland N.V. De totale personeelskosten van de beheerder in de eerste helft van 2017 bedragen € 1.613 duizend. De doorbelaste personeelskosten bestaan volledig uit vaste beloningen (AIFMD artikel 22, lid 2 e). De Beheerder deelt niet in het beleggingsresultaat als vergoeding voor het beheer van de beleggingsfondsen waarover verslag wordt gedaan. Er is derhalve geen sprake van carried interest (het deel in de winst van het fonds bestemd voor de beheerder van het fonds als vergoeding voor het beheer). Voor de werkzaamheden verricht door de statutaire directie ontving ASR Nederland N.V. tot en met oktober 2016 een management fee van € 35.600,- per directielid op jaarbasis. Met ingang van november 2016 worden de salariskosten van de directieleden doorbelast op basis van een vaste verdeelsleutel. De totale kosten voor de directie en identified staff bedragen € 153 duizend (AIFMD artikel 22, lid 2 f) in de eerste helft van 2017. Geen enkele persoon heeft een beloning ontvangen die het miljoen overschrijdt.

In onderstaande tabel is de totale beloning opgenomen met betrekking tot de door de beheerder ingeleende medewerkers (aantallen naar de stand van ultimo boekjaar). Een toerekening van deze bedragen aan het Fonds is voor dit verslagjaar niet mogelijk aangezien relevante informatie niet beschikbaar is. Nadere informatie over het beloningsbeleid is opgenomen op de website www.asr.nl.

Personeelskosten (x € 1)	01-01-2017 t/m 30-06-2017	Begunstigden
Directie	117.628	2
Identified Staff	34.968	2
Medewerkers	1.460.425	88
Totaal	1.613.021	92

Overig

Zowel de kosten bij uitgifte en inkoop van participaties, als de beheer- en servicevergoeding, zijn vrijgesteld van BTW.

Winstbestemming

Na vaststelling van het halfjaarverslag wordt het resultaat toegevoegd aan de overige reserves, onderdeel van het fondsvermogen.

Dividendvoorstel

Het Fonds keert geen dividend uit. De door het Fonds ontvangen dividenden worden herbelegd en komen tot uiting in de waardeontwikkeling van het Fonds.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode tot aan de openbaarmaking van dit halfjaarverslag geen gebeurtenissen voorgedaan, die een aanpassing van of een toelichting op de financiële overzichten noodzakelijk maken.

ONDERTEKENING VAN DE HALFJAARREKENING

Utrecht, 25 augustus 2017

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.
Namens Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds

De directie,

De heer J.J.M.. de Wit
De heer M.R. Lavooi

Overige gegevens

Bijlage

Naam Instrument	Rating	Instrument type	Land	Valuta	Aantal	Koers per 30-06-2017	Marktwaarde 30-06-2017
LETLAND_0.375%_07/10/2026	A-	Bond	LV	EUR	160.000	95,26	153
STOCKHOLM CNTY 2.125%_12/09/2022	AA+	Bond	SE	EUR	100.000	109,36	110
DRMP II A_FRN_26/09/2048	AAA	ABS	NL	EUR	200.000	101,14	188
SAECURE 14 A2 30/01/2092	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,89	101
DOLPH 2014-3 A_FRN_28/09/2099	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,51	101
ARENA 14-2NHG A2_FRN_17/10/2046	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,56	99
HYPEN 6 A_FRN_17/09/2097	AAA	ABS	NL	EUR	100.000	100,74	96
Totaal beleggingen Werknemers Pensioen Lange Staatsobligatiefonds							67.027

ASR Nederland Beleggingsbeheer N.V.

Archimedeslaan 10

3584 BA Utrecht

www.asr.nl

a.s.r.
de nederlandse
vermogens
beheerders